

FRIVILLIGED

affald

ÅRSRAPPORT // 2024

REN NATUR

AF HJERTET

tak

REN NATUR GIVER GRØNT SAMMENHOLD

Efteråret er en realitet og dermed er endnu en Ren Natur sæson ved at være til ende. Det kalder naturligvis på en evaluering, og det er altid spændende at se tilbage i overskrifter og lede efter de særligheder, som opstod undervejs i løbet af de knapt 6 måneder, hvor foreningerne har været aktive på deres affaldsindsamlingsruter.

Og lad os starte med årets nøgletal. 7542 frivillige har fjernet godt 15 tons henkastet affald på 491 ruter i 58 kommuner. **Sådan! Intet mindre!** Igen i år er tallene højere i forhold til de tidligere år, hvilket de faktisk har været i Ren Natur siden starten i 2019. Det viser tydeligt at konceptet i sig selv er bæredygtigt og at det vedvarende giver mening for alle parter. Det skal man bestemt ikke tage for en selvfølge, men derimod med stor ydmyghed!

Kommunikation er et centralt element i Ren Natur og det gælder på flere områder. Allerefter skal vi være gode til at fortælle forenings Danmark om muligheden for at være med, og nu ved vi at kommunernes SOME er helt central til det formål. Dernæst skal vi sende let forståeligt kommunikation til foreningerne undervejs i forløbet simpelthen for at sikre at ingen er i tvivl om, hvad deres opgaver

består i. Og endelig skal vi, ved enhver given lejlighed, fortælle alle de gode historier om de mange fantastiske oplevelser Ren Natur indsamlerne bidrager til. Læs mere på **side 6**.

I år har vi også interesseret os lidt for om Ren Natur mon hjælper de aktive foreninger med at tænke endnu mere bæredygtigt. Det har vi spurgt dem om og det korte svar er JA. Umidledbart er der allerede mange gode grønne tiltag derude og for mange er en deltagelse i Ren Natur blot endnu en god mulighed for at gøre godt. Også mere om det på **side 6**.

Men nu vil vi lade snapperne få et velfortjent vinterhvil og surfe videre på den gode energi, glæde og tilfredshed vi føler dybt i vores grønne Ren Natur-hjertes. Samtidig sender vi et stort **TAK** til alle vores samarbejdspartnere, som trofast støtter og leverer til konceptet og dermed sikrer at vi sammen er en del af løsningen på fortsat rene og affaldsfrie lokalområder i hele landet.

TAK fra os til jer!

*Ren Natur teamet
Lone, Katrine og Anette
Hold Danmark Rent*

National statistik over indsamlinger i Ren Natur

Oversigt over antal deltagende kommuner, gennemførte ruter og aktive frivillige, som har samlet affald med Ren Natur i 2024.

Kommuner	Ruter i 2024	Frivillige voksne	Frivillige børn	Indsamlede sække*
58	491	4702	2841	3787

*På baggrund af stikprøveanalyse foretaget i 2021 er en sæk estimeret til at veje ca. 4 kg. Dertil kommer stort affald, som ikke kan være i sækken. ** På baggrund af stikprøveanalysen er en sæk beregnet til at indeholde 508 styk affald.

Region Nordjylland

Frederikshavn, Hjørring, Jammerbugt, Thisted, Vesthimmerland, Aalborg & Rebild

Ruter i alt	70
Frivillige	1100
Antal sække	451

Region Midtjylland

Aarhus, Herning, Holstebro, Lemvig, Mariagerfjord, Morsø, Randers, Syddjurs, Viborg & Ringkøbing-Skjern

Ruter i alt	71
Frivillige	1060
Antal sække	527

Region Syddanmark

Aabenraa, Assens, Esbjerg, Faaborg-Midtfyn, Fredericia, Kerteminde, Middelfart, Nordfyn, Nyborg, Odense, Svendborg, Sønderborg, Tønder, Kolding, Vejen, Vejle, Varde, Haderslev, Hedensted & Fanø

Ruter i alt	143
Frivillige	2241
Antal sække	1144

Region Hovedstaden

Albertslund, Ballerup, Fredensborg, Gladsaxe, Helsingør, Hvidovre & Ishøj

Ruter i alt	82
Frivillige	1367
Antal sække	692

Region Sjælland

Guldborgsund, Holbæk, Halsnæs, Kalundborg, Køge, Lejre, Næstved, Odsherred, Solrød, Slagelse, Stevns & Vordingborg.

Ruter i alt	119
Frivillige	1747
Antal sække	955

Bornholms Regionskommune

Ruter i alt	3
Frivillige	28
Antal sække	18

Kommuner aktive i Ren Natur 2024 var følgende:

Aabenraa, Aalborg, Aarhus, Albertslund, Assens, Ballerup, Bornholm, Esbjerg, Faaborg-Midtfyn, Fanø, Fredensborg, Fredericia, Frederikshavn, Gladsaxe, Guldborgsund, Haderslev, Hedensted, Helsingør, Halsnæs, Herning, Hjørring, Holbæk, Holstebro, Hvidovre, Ishøj, Jammerbugt, Kalundborg, Kolding, Kerteminde, Køge, Lejre, Lemvig, Middelfart, Mariagerfjord, Morsø, Næstved, Nordfyn, Nyborg, Odense, Odsherred, Randers, Rebild, Ringkøbing-Skjern, Slagelse, Solrød, Stevns, Svendborg, Sønderborg, Syddjurs, Thisted, Tønder, Varde, Vejen, Vejle, Vesthimmerland, Viborg, Vordingborg.

FRIVILLIGHED
affald

VI TAGER PULSEN PÅ FRIVILLIGHEDEN

Det er ikke blot konceptet Ren Natur, der står stærkt i tiden. Det gælder generelt for den frivillige affaldsopsamling.

Flere og flere danskere engagerer sig lokalt med sække og handsker og her er der tale om både enkeltpersoner og større eller mindre grupper.

I den tunge ende finder vi Danmarks Naturfredningsforenings årlige affaldsindsamling, hvor op imod 240.000 børn og voksne var i gang i år.

Også veletablerede grupper som En for Holdet og En dråbe i Havet beretter om en stigende tilslutning til deres mange indsamlingsaktiviteter på tværs af alle årstider, hvor ofte hundredevis af delta-

gere rydder hele bydele og landområder for henkastet affald. Og det er ikke kun på astfalten, men også regnvandsriste og kanaler for ekstra kærlighed.

Og så er der også et stigende antal medborgere, som har gjort det til en del af deres dagligdag at samle affald ind i deres lokalområde. Hen over året bliver det til rigtig meget affald, der ofte fjernes fra steder, som kan være ret ufremkommelige og som kræver god tålmodighed og ihærdighed.

Endeligt er der andet segment, som også er i kraftig vækst. Indsamlinger arrangeret på arbejdspladsen. Det kan være i forbindelse med den årlige Kickoff at hele eller

dele af teamet vandrer afsted med veste og sække. Det kan også være i kraft af et veletableret koncept, der understøtter firmaets CSR profil. Et eksempel er Danske Banks Time2Give, hvor medarbejdere afdelingsvis bruger en halv dag til i fællesskab at løse en frivillig samfundsopgave.

Alt i alt kan vi konkludere at mere og mere affald fjernes fra det offentlige rum af ihærdige ildsjæle og de indsamlede mængder er nu blevet så store at indsatsen, til en vis grad, positivt påvirker de årlige affaldsanalyser, som vi i HDR laver på de offentlige arealer.

Alene kan vi noget, men sammen kan vi alt!

GENERELT OM FRIVILLIGHED

Hele 75% af danskerne er frivillige på et tidspunkt i deres liv. Der er således et stort engagement i befolkningen.

Vi er skabt til at være aktive og engagerede. Vi har behov for at styre vores eget liv, at lære og skabe nye ting, og at gøre noget bedre for os selv og verden.

Vi udfører en aktivitet for selve oplevelsens skyld og handlingen giver energi. Motivationen for at være frivillig hentes således i selvbestemmelsen, vores trang til at blive

dygtigere og i at være en del af noget der rækker ud over os selv.

Der er særligt tre dimensioner, der understøtter vores indre motivation. Den første dimension er, at vi oplever opgaven som meningsfuld, hvilket sker når det færdige resultat af indsatsen er synlig og når indsatsen positivt påvirker andre, altså har betydning. Den anden dimension handler om at have et vist ansvar, samtidig med at opgaven er overskuelig og let tilgængelig. Den tredje dimension er feedback, at vi

oplever at vores indsats har en positiv betydning for andre, og at vi får anerkendelse. Vi har desuden et medfødt behov for at være en del af noget.

For frivilliges motivation er det vigtigt at gøre en forskel, at det er sjovt og at være del af et fællesskab.

Alle disse behov opfylder en affaldsindsamling med Ren Natur og derudover indebærer det bevægelse i frisk luft.

REN NATUR ER PÅ DEN GRØNNE DAGSORDEN

Når de frivillige foreninger vælger at deltage i Ren Natur, er det så fordi de generelt har fokus på miljø og bæredygtighed eller er det fordi de, i højere grad, ønsker at få det ind som en del af deres foreningsvirke. Det har vi blandt andet spurgt dem om i forbindelse med årets afrapportering og svarene er generelt grønne.

Mere end 50% af foreningerne svarer at de på en eller flere måde forsøger at agere bæredygtigt i deres dagligdag. Stort set alle affaldssorterer, men også rigtigt mange er meget bevidste om at genbruge deres udstyr i stedet for at købe nyt. En del er også gået bort fra engangsservice og har erstattet det med brugte glas og tallerkner, ligesom regnvandsopsamling, delebiler til stævner og madspild bliver nævnt som nye tiltag i klubberne.

Dog er der stadig mange som ikke helt er kommet så langt og de glæder sig derfor over at deres deltagelse i Ren Natur måske kan inspirere til flere gode grønne tiltag:

"Vi vil gerne være grønnere, så det arbejder vi med og dette var første skridt"

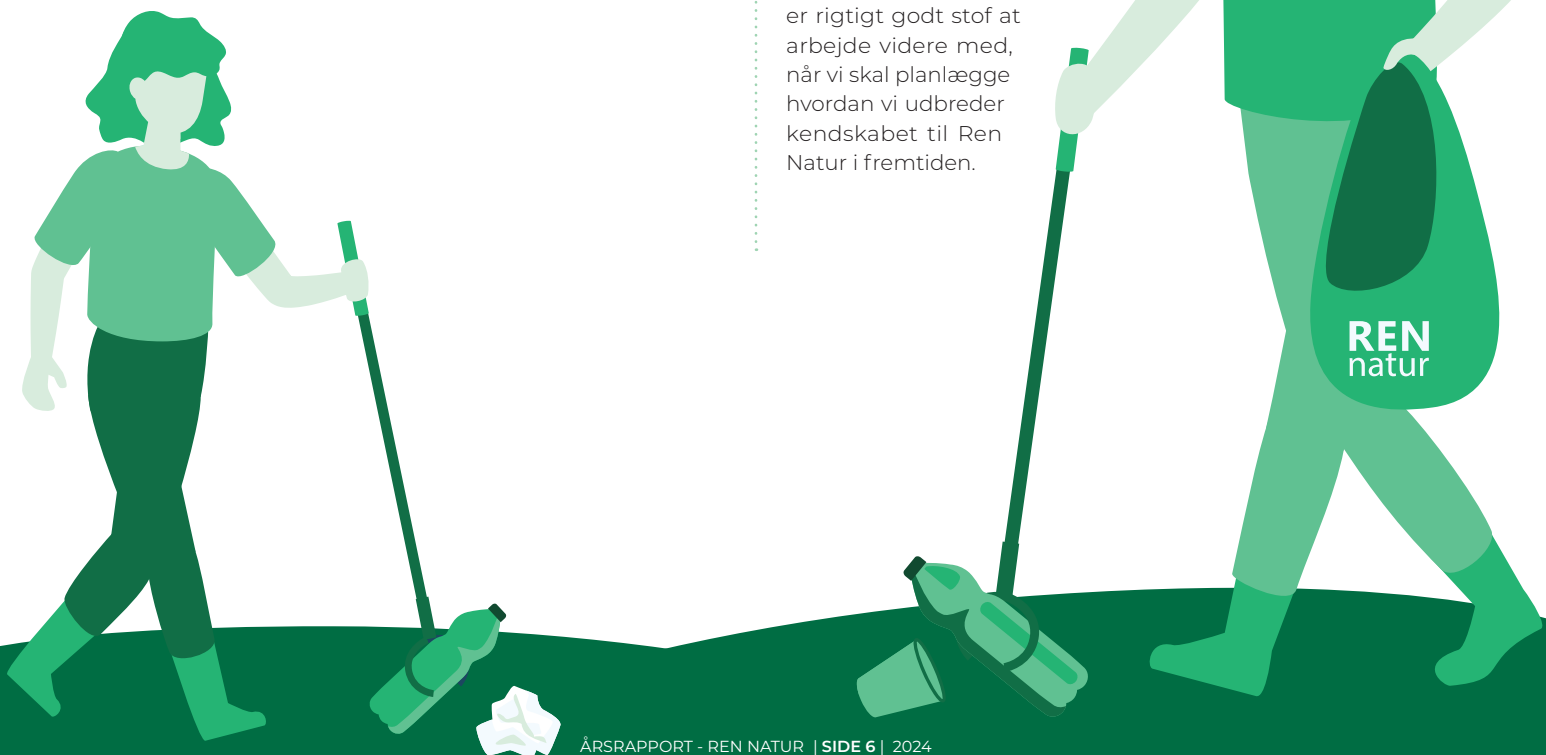
DE SKAL VIDE AT VI FINDES!

Et af "hjulene" på fartøjet Ren Natur er naturligvis de aktive foreninger. Uden dem ingen affaldsindsamling! Kort og godt. Derfor er det også meget centralt for konceptet at sprede budskabet, så de lokale foreningsaktive bliver opmærksomme på muligheden for at være med. De skal vide at vi findes!

Det kan vi gøre på mange forskellige måder, og i år har vi spurgt alle de deltagende foreninger, hvordan de har fundet frem til os, for at blive klogere på hvilken kanal der er mest effektiv.

Ikke overraskende indtager de sociale medier en førsteplads, idet knapt 40% har fundet os ad den vej. 20% har været med på en indsamling før og ville rigtig gerne være med igen og endelig er det også vigtigt at fremhæve at 15% er blevet inspireret af andre enten via en direkte opfordring eller fordi de har set de gule veste med logo i bybilledet.

Flere af disse tal og ikke mindst de udtalelser, der følger med fra foreningerne, er rigtig godt stof at arbejde videre med, når vi skal planlægge hvordan vi udbreder kendskabet til Ren Natur i fremtiden.

INPUT FRA FORENINGERNE TIL FLERE LOKALE REN NATUR RUTER

De lokale Ren Natur ruter udvælges af kommunen og Ren Natur administrationen ud fra et fælles ønske om at nyttiggøre det frivillige potentiale på bedste vis.

Det betyder, at foreningerne ved deres tilmelding ønsker ruter på en liste og prioriterer de 3 ruter, der passer dem bedst. Herefter er det Ren Natur administrationens opgave at matche ruter og foreninger, så alle hensyn tilgodeses bedst muligt..

Men der kan sagtens være områder i kommunen, som borgerne kender og som de tænker har brug for en ekstra affaldsindsamling. Derfor giver vi foreningerne mulighed for at indberette forslag til nye lokale ruter i forbindelse med deres afrapportering.

Når foreningerne tager sig tiden til at indberette forslag til nye ruter, så vidner det om et engagement i sagen og omsorg for deres nærområde.

I år har 63% af de aktive foreninger responderet på dette spørgsmål. Mange har henvist til generelle steder, som eksempelvis "flere ruter i midtbyen" eller "generelt ved motorvejstilkørsler", mens 34% har været meget konkrete og henvist til helt bestemte steder, hvor de personligt har erfaring med affald, som bør fjernes. Disse henvisninger er naturligvis videregivet til den lokale kommune, ligesom de også lægges på lager til planlægningen af næste års lokale indsamlingsruter.

De resterende 37% har svaret nej eller ved ikke på spørgsmålet om hvorvidt de kan henvise til andre lokale områder, som trænger til en affaldsindsamling. Flere begrundede det med at de generelt er godt tilfredse med den lokale renholdelsesstandard.

EN DEJLIG TUR MED MANGE GLADE ARBEJDSOMME SØSTJERNER

En søstjerne er som bekendt et stjerneformet havdyr, men det er også en forening i Blokhus med mange glade mennesker, der har stor glæde af at være sammen om at bade i Vesterhavet hele året. Tidligere på sommeren har Søstjerneerne gjort andet end at bade, idet de har deltaget i en affaldsindsamling med Ren Natur.

20 voksne og 2 børn stillede til start ved Westwind butikken i Blokhus og gik ud på rute 3 i Blokhus Plantage. Ruten var 8 kilometer lang og gik både omkring plantagen og igennem sommerhusområderne.

Ikke mindre end 16 sække blev fyldt med alt lige fra cigaretskod og plastik til nikotinposer, dåser, papir og enkelte flasker. Også en jernstang til en redningsring kom i

sækken. Og begejstringen blandt de glade søstjerner var stor: "Det var en dejlig tur med mange glade arbejdsomme Søstjerner. Vi fik mange positive tilkendegivelser for vores arbejde af de mennesker vi gik forbi. Vi oplevede også, at der faktisk ikke er så meget affald i plantagen, men mest ved stranden, asfalterede veje, parkeringspladser og i byen. Vi hørte på vores tur, at mange grundejerforeninger har aftale om at holde deres område rent - de laver deres egen affaldsindsamlinger. Dette betyder, at der ikke er meget affald i sommerhusområderne, hvilket er rigtig dejligt." siger Birgitte Søe Ravn, som var ansvarlig stjerne på dagen.

Søstjerneerne modtager kr. 2500 i sponsorpenge for deres flotte indsats og pengene

har et helt særligt formål. " Vi afholder for tredje år en event på stranden med titlen: De 3 S´er som står for Sikkerhed, Sundhed, Socialt. Her er der mange aktiviteter for fastboende og turister, og eventen er meget besøgt.

Udover de arbejdsomme søstjerner så er yderligere 7 lokale foreninger aktive i Ren Natur i år i Jammerbugt Kommune. Konceptet er et samarbejde mellem kommunen og Hold Danmark Rent med støtte fra sponsorerne SPAR, McDonalds og Westwind butikkerne.

AF HJERTET

tak

REN NATUR SPONSORERNE 2024

Igen i år sender vi masser af taknemmelighed til vores trofaste sponsorer hos SPAR, McDonalds og Westwind, som spiller en vigtig rolle i konceptets eksistens, idet de gør det muligt at belønne de aktive foreninger med et økonomisk tilskud til deres lokale klubaktiviteter.

Dermed bidrager sponsorerne ikke blot til et renere Danmark uden henkastet affald i naturen, men de er også med til at styrke de vigtige lokale fællesskaber, som har afgørende betydning for tryk og trivsel i nærmiljøet.

Når det er muligt, så planlægges ruterne således at sponsernes lokale butikker og restauranter bliver inkluderet. Og det gør lykke hos foreningerne at blive mødt af en af de lokale.

Tak for jer.

WESTWIND

”

Vi havde en dejlig tur i høj sol og mange positive hilsner fra forbigående. Vi gik i to hold og mødtes, da hele ruten var gennemgået og hyggede med alt det, vi havde fået sponsoreret af Spar!

Veterancafe Lejre

Det giver en skøn oplevelse at gøre noget godt for miljøet og prikken over i'et var at McDonalds gav is til alle!

Frederikshavn Blackhawks

WESTWIND, SKÆRBÆK

SPAR, ÅLBORG

MCDONALDS

HOLD DANMARK RENT

Hold Danmark Rent (HDR) er en non-profit organisation, der arbejder for at nedbringe mængderne af henkastet affald på alle typer af arealer i Danmark.

HDR er et praktisk orienteret videncenter og en netværksorganisation, der arbejder innovativt og udviklende sammen med kommuner, frivillige og virksomheder for et renere Danmark uden affald i naturen. Med særligt fokus på muligheder for tværgående samarbejde og borgerinddragelse tilstræbes altid den bedste løsning for alle gennem en god og konstruktiv personlig relation.

HDR tror ikke på løftede pegefingre. Kun med en positiv tilgang kan vi gøre problemet med henkastet affald til vores fælles ansvar og nå langt bedre resultater.

Rapporten er udarbejdet af analyseteamet hos HDR. Find os og læs mere på vores hjemmeside www.rennatur.org

Årsrapporten er udarbejdet af:

Ren natur
Rødeledsvej 70
5700 Svendborg
CVR-nummer: 37297925

